ECLI:LV:RPPT:2017:1130.C31345616.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 30.novembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Zelmene
ar sekretāri D.Ceplišu, tulci E.Kaplunu,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14 izskatīja civillietu Mihaila Kondakova prasībā pret SIA „Rusova nami" par pienākuma uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu un noskaidroja

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2016.gada 15.decembrī /pers. A/ (turpmāk - prasītājs) cēlis Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasības pieteikumu pret SIA "Rusova Nami" (turpmāk - atbildētāja) par pienākuma uzlikšanu, kurā prasītājs lūdz tiesu uzlikt par pienākumu SIA "Rusova Nami" rakstveidā izsniegt prasītājam dzīvojamās mājas /adrese/, uzturēšanas un apsaimniekošanas darba tāmi par 2017.gadu un piedzīt no SIA "Rusova Nami" morālā kaitējuma atlīdzību 370 *euro* apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājam pieder dzīvoklis /adrese/.

Saskaņā ar 2012.gada 30.aprīļa dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības un pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu, kas stājies spēkā 2012.gada 1.maijā, atbildētāja ir mājas /adrese/ pārvaldniece, kuras pienākums, atbilstoši minētā līguma 2.1.2. un 2.1.9.punktam ir plānot, organizēt un pārraudzīt pārvaldīšanas darbu. Pārvaldīšanas darba plānošanā, organizēšanā un pārraudzīšanā ietilpst attiecīga gada budžeta projekta sagatavošana un pārvaldniekam ir pienākums iesniegt īpašniekam apstiprināšanai sagatavoto kārtējā gada ieņēmumu un izdevumu tāmi.

Prasītājs norāda, ka 2016.gada 9.novembrī personīgi iesniedzis atbildētājai rakstisku lūgumu par iepazīšanos ar tās apsaimniekošanas mājas, tas ir, /adrese/.nama, mājas lietu, kurā it kā atrodas tāme 2017.gadam. 2016.gada 9.novembrī prasītājs lūdzis atbildētājai izsniegt mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi 2017.gadam. Bez tam, 2016.gada 9.novembrī prasītājs personīgi iesniedzis atbildētājai iesniegumu par atbildētājas neatbildētajiem iesniegumiem.

Ne uz vienu no pieprasījumiem prasītājs atbildi nav saņēmis, nav arī saņēmis mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi 2017.gadam. Atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010.gada 30.augusta lēmumu lietā Nr.SKC-833/2010, norāda, ka dzīvokļa īpašniekam ir tiesības saņemt informāciju par to, kā tiek veikta kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas apsaimniekošana un atbildētājam ir pienākums sniegt dzīvokļu īpašniekiem šādu informāciju un atbildēt uz viņu iesniegumiem.

Prasītājs uzskata, ka, pēc būtības neizskatot, viņa iesniegumus par iepazīstināšanu ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanas plānu atbildētājs ir rīkojies pretēji likumam un ir pārkāpis prasītāja tiesības. Atbildētājas darbības, ilgstoši neizskatot prasītāja iesniegumus pēc būtības un nesniedzot atbildes, ir atzīstamas par prasītāja godu un cieņas aizskārumu. Atbildētāja rīcība, neizskatot prasītāja iesniegtos iesniegumus, ir nelikumīga un līdz ar to prettiesiska, kas ir uzskatāms par tādu darbību, kas pazemo prasītāja godu un cieņu.

Atbildētāja klaji ignorē likuma prasības un neizsniedz prasītājam dokumentus, kas negatīvi ietekmē prasītāja reputāciju un prasītājs personiski uzskata sevi par aizskartu, jo atbildētāja ilgstoši pārkāpusi prasītāja tiesības, tādējādi aizskarot prasītāja godu un cieņu ilgstoši, prasītājs var panākt taisnību un likumu ievērošanu no atbildētājas puses vien ar tiesas palīdzību. Prasītājs uzskata, ka šādi atbildētāja ir nodarījusi prasītājam morālo kaitējumu, kura apmēru prasītājs novērtē vienas minimālās mēnešalgas apmērā, t.i., 370,00 *euro* apmērā. Atbildētāja to ir spējīga samaksāt, jo viņa pārvaldīšanā pēc pašas izteikumiem atrodas 36 dzīvojamās mājas. Morālais kaitējuma piedziņas sakarā papildus norāda faktu, ka pārvaldnieks /pers. B/ pastāvīgi neievēro un neciena Latvijas Republikas tiesību aktus, ne arī savus pienākumus kā mājas apsaimniekotājam, kas izriet no 2012.gada 30.aprīļa dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības un pārvaldīšanas pilnvarojuma līguma. Atbildētāja par visu mājas pārvaldīšanas laiku, sākot no 2012.gada 1.maija, nekādas tāmes par veicamajiem darbiem un atskaites par padarīto un iekasēto naudas līdzekļu izlietojumu mājas dzīvokļu īpašniekiem nesniedz. Norāda, ka kompensācijai ir jābūt pietiekamai, lai tā veiktu prevencijas funkciju, proti, lai piespriestā summa atturētu atbildētāju un citas personas no līdzīga aizskāruma nodarīšanas nākotnē. Papildus prasītājs atsaucas uz Latgales apgabaltiesas 2014.gada 9.septembra spriedumu lietā Nr.C30476313, kas stājies spēkā 2014.gada 24.oktobrī, analoģiskā strīdā un tiesa apmierināja prasību, uzliekot par pienākumu atbildētājai ne tikai izsniegt prasītos dokumentus, bet arī atlīdzināt morālo kaitējumu.

Atbildētāja paskaidrojumos par prasību, kas iesniegti 2017.gada 18.janvārī, norāda, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

Norāda, ka prasības pieteikumā norādīto 2012.gada 30.aprīļa dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības pārvaldīšanas līgumu prasītājs līdz šim brīdim nav parakstījis, jo uzskata, ka pārvaldnieks īpašuma pārvaldīšanu veic nelikumīgi. Ir izveidojusies situācija, ka prasītājs uzskata, ka viņam kā dzīvokļa īpašniekam ir tikai tiesības uz kvalitatīvu apsaimniekošanas pakalpojumu saņemšanu, bet pašam savukārt nav nekādu pienākumu, kas paredzēti dzīvokļa īpašniekam Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likumā un Dzīvokļu īpašumu likumā. Brīdī, kad prasītājam kā dzīvokļa īpašniekam ir tiesības saņemt informāciju no pārvaldnieka, prasītājs līgumu un pārvaldnieku atzīst, bet brīdī, kad viņam pašam ir jāpilda pienākumi, viņš līgumu un pārvaldnieku neatzīst. Arī maksājumus par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu prasītājs veic neregulāri, pēc sev vien zināmiem un saprotamiem aprēķiniem.

Neskatoties uz to, ka prasītājs neatzīst atbildētāju par dzīvojamās mājas pārvaldnieku, prasītājs periodiski iesniedz atbildētājai iesniegumus par visdažādākajiem jautājumiem, t.sk., arī par tiesībām iepazīties ar mājas lietu, kā arī jautājumiem, kas attiecas uz viņa tiesvedību ar iepriekšējo mājas pārvaldnieku.

Atbildētāja norāda, ka nav sniedzis prasītājam atbildes rakstveidā vairāku iemeslu dēļ. Proti, atbildētājs, pildot savus pienākumus, ir iekārtojis un ved dzīvojamās mājas lietu atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 28.septembra noteikumu Nr.908 „Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi" prasībām. Atbildētājs ir informējis prasītāju, ka dzīvojamās mājas īpašniekam ir tiesības iepazīties ar mājas lietu mājas lietas kārtotāja klātbūtnē; ņemot vērā, ka prasītājs savos iesniegumos (10-12 iesniegumi reizē) lūdz atbildēt un dažādiem jautājumiem, kas aptver plašu informācijas daudzumu, kā arī pievienot visas kopijas, atbildētājs ikreiz ir sazinājies ar prasītāju un piedāvājis prasītājam iespēju klātienē iepazīties ar dzīvojamās mājas lietu, kurā ir atrodamas atbildes uz visiem prasītāja jautājumiem; tāpat prasītājs vairākas reizes ir ieradies atbildētāja birojā un saņēmis atbildes uz interesējušiem

jautājumiem.

Attiecībā uz prasītāja pieprasīto morālā kaitējuma atlīdzību, atbildētāja norāda, ir nepārprotami skaidrs, ka atbildētāja rīcība, fiziski neiesniedzot prasītājam pieprasītos dokumentus, nav izpaudies kā noziedzīgs nodarījums. Likums neparedz atlīdzības noteikšanu par jebkuru cilvēka labsajūtas mazinājumu. Atbildētājs uzskata, ka konkrētajā gadījumā prasītājs nav pierādījis, ka dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmes 2017.gadam neizsniegšana, izraisījusi prasītājam negatīvas sekas, tāpat prasītājs nav norādījis apstākļus, kas dotu pamatu kompensācijas par morālo kaitējumu piedziņu. Nav radītas nekādas nelabvēlīgas sekas, piemēram, ka psiholoģiskās spriedzes dēļ prasītājs būtu meklējis ārsta vai psihologa palīdzību. Prasītājs arī nav pamatojis, kādā veidā goda un cieņas aizskārums ir radies un ko tas nozīmē.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav veikusi nekādas prettiesiskas darbības, un proti, nav liegusi prasītājam saņemt informāciju par mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jautājumiem, prasītājam nav nekāda pamata pieprasīt no atbildētājas morālo kaitējumu, jo nekāds kaitējums nav nodarīts. Arī prasītāja gods un cieņa nav aizskarta, jo visas atbildes uz viņa jautājumiem viņš jebkurā brīdī ir varējis saņemt, iepazīstoties ar mājas lietu.

Tiesas sēdē prasītājs /pers. A/ prasību uzturēja daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu 370,00 *euro* apmērā. Prasību daļā par pienākuma uzlikšanu izsniegt tāmi neuzturēja, paskaidrojot, ka atbildētāja to ir apmierinājusi un pieprasīto darba tāmi prasītājam ir izsniegusi tiesas sēdes laikā. Sniedza paskaidrojumus atbilstoši prasības pieteikumā norādītajiem argumentiem, lūdza ņemt vērā judikatūru un uzturētajā daļā prasību apmierināt. Papildus lūdz tiesu piedzīt advokāta izdevumus 84,70 *euro* apmērā, bankas komisiju par naudas pārskaitīšanu 2,50 *euro* apmērā un ceļa izdevumus 2,30 *euro* apmērā.

Atbildētājas pārstāvis /pers. E/ tiesas sēdē prasību uzturētajā daļā neatzina, sniedza paskaidrojumus atbilstošus tiem, kas iesniegti rakstveidā.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausoties pušu paskaidrojumus un pārbaudot pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka tiesvedība daļā par pienākuma uzlikšanu izsniegt tāmi par 2017.gadu ir izbeidzama, savukārt daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu prasība apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Atbildētāja pēc prasības celšanas, 2017.gada 16.novembra tiesas sēdē, labprātīgi apmierināja prasītāja prasījumu un izsniedza prasītājam pieprasīto informāciju, proti, izsniedza prasītājam dzīvojamās mājas /adrese/ mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi par 2017.gadu. Līdz ar ko, prasītājs šajā daļā attiecās no prasības.

Pie šādiem apstākļiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkta noteikumiem, tiesa atzīst, ka tiesvedība šajā prasības daļā ir izbeidzama.

Neskatoties uz to, ka prasītājs pēc prasības celšanas ir guvis apmierinājumu daļā par pieprasāmā dokumenta izsniegšanu, prasītājs tiesas sēdē uzturēja prasību daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Tiesa piekrīt prasītāja argumentiem, ka dzīvokļa īpašniekam ir tiesības saņemt informāciju par to, kā tiek veikta kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas apsaimniekošana un atbildētājam ir pienākums sniegt dzīvokļu īpašniekiem šādu informāciju un atbildēt uz viņu iesniegumiem.

Atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldnieka darbību regulē Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 3.pants noteic, ka šis likums attiecas uz visu dzīvojamo māju pārvaldīšanu neatkarīgi no tā, kas ir dzīvojamās mājas īpašnieks, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus.

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 2.punktam, pārvaldīšanas darba plāna, tajā skaitā uzturēšanai nepieciešamo pasākumu plāna, sagatavošana ir obligāti veicama pārvaldīšanas darbība.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 15.panta pirmā daļa noteic, ka ar šajā likumā noteikto pārvaldīšanas darba plānu pārvaldnieks rakstveidā iepazīstina dzīvojamās mājas īpašnieku ne retāk kā reizi gadā, savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka pārvaldnieka pienākums ir vismaz reizi gadā pārvaldīšanas līgumā noteiktajā kārtībā rakstveidā sniegt pārskatu dzīvojamās mājas īpašniekam par šajā likumā noteiktajiem pārvaldnieka veiktajiem pārvaldīšanas uzdevumiem, tajā skaitā pārskatu par pārvaldniekam nodoto finanšu līdzekļu un mantas izlietošanu.

Lietā netiek apstrīdēts, ka atbildētāja rakstveidā atbildi uz prasītāja iesniegumiem nav nosūtījusi un prasītāja kā dzīvokļa īpašnieka lūgumu izsniegt viņam dzīvojamās mājas /adrese/ mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi par 2017.gadu ir apmierinājusi vien pēc prasības celšanas tiesā, pirmajā nozīmētajā tiesas sēdē 2017.gada 16.novembrī. Pie tam, atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē nespēja atbildēt uz tiesas jautājumu, kādi objektīvi iemesli pastāvējuši, kas lieguši atbildētājai izsniegt prasītāja pieprasīto informāciju jau 2016.gada nogalē, kad tā tika pieprasīta.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka prasītājam kā dzīvokļa īpašniekam prettiesiski tika liegta iespēja pārliecināties par uzskaitīto dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumu pamatotību un atbilstību tāmē saskaņotajām un apstiprinātajām summām.

Prasītājs prasību par morālā kaitējuma piedziņu pamato ar Civillikuma 1635.panta pirmo daļu, saskaņā ar kuru, katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Atbilstoši minētā panta otrās daļas noteikumiem ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Savukārt atbilstoši panta trešajai daļai, ja minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Lietā nav strīda, ka konkrētajā gadījumā Civillikuma 1635.panta trešās daļas noteikumi nepastāv. Proti, atbildētājas rīcība neizsniedzot prasītājam pieprasītos dokumentus, kaut arī nav tiesiski pamatota, tomēr tā nav izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums. Līdz ar ko, morālais kaitējums prasītājam jāpierāda.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 9.februāra spriedumā lietā Nr.SKC-56 morālais kaitējums ir subjektīvs jēdziens, tās ir personas ciešanas, sāpes, pārdzīvojumi, ko nav iespējams tieši novērtēt. Pārciestā sekas nav iespējams aizstāt ar naudu, taču, sniedzot cietušajai personai atbilstīgu atlīdzinājumu naudas izteiksmē, ir iespējams sniegt tai zināmu gandarījumu un tādējādi mazināt ciešanas un sāpes.

Juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka morālais kaitējums nozīmē negatīvas izmaiņas cilvēka psihē, kas izpaužas cilvēka fiziskās vai garīgās ciešanās. Morālais kaitējums kā ciešanas nozīmē, kad konkrēta rīcība iespaido cietušā apziņu un rada cietušajam kādu noteiktu fizisku reakciju. Pārdzīvojuma pamatā var būt bailes, kauns, pazemojums vai cits psiholoģiskā aspektā negatīvs cilvēka stāvoklis. Jebkura prettiesiska darbība vai bezdarbība var radīt dažādas pakāpes ciešanas un pilnīgi vai daļēji liegt cilvēkam psihisko labsajūtu. Viena no galvenajām morālā kaitējuma īpatnībām ir tāda, ka negatīvās izmaiņas notiek cietušā apziņā un to izpausmes forma lielā mērā ir atkarīga no katra cilvēka psihes. Atbildība rodas tikai pret cietušo un, nosakot naudas kompensāciju par morālo kaitējumu, vērā ņemama kaitējuma esamība vai ciešanas, kas saistītas ar personas mantisko tiesību un labumu samazinājumu, prettiesiskā rīcība (darbība vai bezdarbība), kuras rezultātā radies kaitējums, šīs personas vaina, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem *(Mag.iur. Gunta Kuzmane, zvērināta advokāta palīdze - „Latvijas Vēstnesim" publicēts Jurista vārds 12.02.2002.)*.

Tiesa atzīst par pamatotu atbildētājas pārstāvja pausto argumentu, ka likums neparedz atlīdzības noteikšanu par jebkuru cilvēka labsajūtas

mazinājumu. Tomēr, morālā kaitējuma piedziņas pamatu nerada arī tikai tādi nodarījumi, kuru dēļ cietušajai personai vajadzētu vērsties vai nu pie ārsta vai pie psihologa pēc palīdzības, kā to argumentējusi atbildētāja.

Tāpat arī tiesai ir zināmi Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas pieņemtie nolēmumi, kuros vērtēti pamati morālā kaitējuma piedziņai prasībās par pienākumu uzlikšanu apsaimniekotājiem sniegt informāciju dzīvokļu īpašniekiem – 2016.gada 12.decembra spriedums lietā Nr.CA-2216-16/18 un 2016.gada 12.decembra spriedums lietā Nr.CA-2945-16/18. Tiesa ņem vērā, ka minētajos spriedumos tiesvedība notikusi starp šīm pašām pusēm par identiska pienākuma uzlikšanu, atšķiras vien periods.

Vienlaikus tiesa ņem vērā sekojošus apstākļus, kas tiesas ieskatā ir par pamatu prasības par morālā kaitējuma piedziņu apmierināšanai.

Tiesa atzīst, ka atbildētājas rīcība, līdz pat tiesas dienai neatbildot uz iesniegumiem un neizsniedzot tāmes un pārskatus, tādējādi ignorējot prasītāja tiesības saņemt informāciju, ir pretēja likumam un atbildētāja ir pārkāpusi prasītāja tiesības.

Lietā arī nodibināts, ka atbildētāja ilgstošā laika posmā bez attaisnojoša iemesla ir liegusi prasītājam iespēju iepazīties ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistīto informāciju, kā arī atstājusi bez ievērības prasītāja iesniegumus par informācijas sniegšanu, kā rezultātā prasītājam līdz pat šim brīdim ir bijusi liegta iespēja sekot līdzi jautājumiem, kas skar dzīvojamās mājas pārvaldnieka rīcību, tajā skaitā pārliecināties par to, vai pārvaldnieka iekasētie līdzekļi no dzīvokļu īpašniekiem tikuši izlietoti atbilstoši likumā un līgumā noteiktajam.

Turklāt, pārbaudot tiesai pieejamo informāciju Tiesu informatīvajā sistēmā, tiesa konstatē, ka prasītājs jau ilgstoši ir spiests vērsties tiesā ar prasībām pret atbildētāju par savu, ar likumu garantēto tiesību nodrošināšanu (Tiesu informatīvajā sistēmā atrodama informācija par deviņām tiesvedībām). Tiesas ieskatā minētais liecina par atbildētājas tīšu, ļaunprātīgu un negodprātīgu attieksmi pret saviem ar likumu uzliktajiem pienākumiem un pret prasītāja ar likumu garantētajām tiesībām.

Tiesas sēdē arī prasītājs norādīja, ka ilgstoši juties pazemots un noniecināts, jo atbildētāja ar savu rīcību visu šo laiku faktiski ir ņirgājusies par prasītāja tiesībām saņemt pieprasīto informāciju. Atbildētājai nekas neliedza pieprasītos dokumentus izsniegt prasītājam, kā tā to izdarīja tiesas sēdes laikā, savukārt tas, ka atbildētāja to darīt atteicās, liecina par atbildētājas principiālu un tendenciozu attieksmi pret prasītāju. Turklāt atbildētāja ne tikai ignorē prasītāja kā dzīvokļa īpašnieka tiesības saņemt informāciju, bet arī ignorē spēkā stājušos tiesas spriedumus, ar kuriem atbildētājai uzlikts par pienākumu izsniegt prasītājam pieprasīto informāciju. Proti, prasītājam nācies panākt minēto spriedumu izpildi ar zvērināta tiesu izpildītāja starpniecību. Minēto tiesas sēdē nenoliedza arī atbildētājas pārstāvis, kā arī to apliecina Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamā informācija, no kuras redzams, ka zvērināta tiesu izpildītāja Aiga Augustova sniegusi tiesā pieteikumu pret atbildētāju par tiesas nolēmuma neizpildi.

Tiesa atzīst, ka prasītāja likumisko prasību ilgstoša ignorēšana, kas šajā gadījumā jau kļuvusi sistemātiska, sagādā prasītājam nepatīkamus pārdzīvojumus un rada zināmas neērtības. Tāpat tiesai nav šaubu par to, ka sakarā ar savu likumisko interešu aizstāvību prasītājam nav bijis iespējams pilnvērtīgi izmantot savu brīvo laiku. No lietas apstākļiem izriet, ka vienīgais veids, kā prasītājs var nodrošināt savu tiesību realizāciju, ir meklēt savu tiesību aizsardzību tiesā, kas nav atzīstama par normālu un pieļaujamu praksi. Apkopojot minēto, tiesa secina, ka atbildētājas rīcība, ir uzskatāma par tādu, kas nodarījusi prasītājam morālu kaitējumu. Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenama atlīdzība.

Nosakot morālā kaitējuma atlīdzības apmēru, tiesa ņem vērā Civillikuma 5.pantu, kas noteic, ka gadījumos, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

No juridiskās metodes viedokļa taisnīga atlīdzinājuma noteikšanu sekmē tā dēvētā gadījumu salīdzināšanas un tipizēšanas metode, kas balstās uz vienlīdzības principu, proti, salīdzināmos gadījumos atlīdzinājumam jābūt līdzīgam, bet atšķirīgos – atšķirīgam.

Tiesu praksi nevar uzskatīt par vienīgo kritēriju atlīdzības noteikšanai nemantiska kaitējuma nodarīšanas gadījumā, taču neapšaubāmi tā izmantojama kā viens no palīgavotiem atbilstīga atlīdzinājuma noteikšanai. Tāpēc, kad lieta jāizspriež pēc tiesas ieskata, tiesai atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestās daļas noteikumiem ir nepieciešams analizēt citās līdzīgās lietās norādītos apsvērumus par atlīdzinājuma apmēru *(sal. Juridiskās metodes pamati. 11 soļi tiesību normas piemērošanā. Rakstu krājums/profesora E. Meļķiša zinātniskā redakcijā. Rīga: Latvijas Universitāte, 2003, 195-197.lpp.)*.

Lietās par kompensācijas noteikšanu nemantiskā kaitējuma nodarīšanas gadījumā ir vērojama plaša piedzīto summu diferenciācija. Tā, piemēram, lietā Nr.C30476313 par pienākuma izpildi Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija 2014.gada 9.septembra spriedumā noteikusi morālā kaitējuma atlīdzību 284,57 *euro* apmērā. Lietā Nr. C27143112 par pienākuma uzlikšanu Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas spriedumā noteikusi morālā kaitējuma atlīdzību 71,14 *euro* apmērā. Lietā Nr.C29426615 Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa par pienākuma izpildi 2015.gada 20.maija spriedumā noteikusi morālā kaitējuma atlīdzību 200,00 *euro* apmērā. Neapšaubāmi, ka iepriekš norādītie tiesu prakses piemēri nav tieši piemērojami izskatāmajā lietā, taču tie pietiekami skaidri ilustrē tiesas nostāju šāda rakstura jautājumā par aizskarto nemantisko labumu un atlīdzinājuma apmēru.

Nosakot kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā, ka kompensācijai jābūt pietiekamai, lai tā veiktu prevencijas funkciju, proti, lai piespriestā summa atturētu atbildētāju un citas personas no līdzīga aizskāruma nodarīšanas nākotnē, kā arī izvērtē atbildētāja spēju dot šādu atlīdzību, aizskāruma smagumu attiecībā pret personu.

Prasītājs no prasījuma par pienākuma uzlikšanu atbildētājai lūdzis tiesu piedzīt morālā kaitējuma atlīdzību 370,00 *euro* apmērā.

Nosakot morālā kaitējuma atlīdzību, tiesa ņem vērā, ka lietā nav iegūtas ziņas, kas liecinātu par to, ka atbildētāja kaitējuma atlīdzību pieprasītajā apmērā nav spējīga sniegt.

Vienlaikus tiesa, lemjot par kaitējuma atlīdzības apmēru, ņem vērā, ka uz lietas izskatīšanas brīdi ir stājušies spēkā tiesas spriedumi Mihaila Kondakova prasībās pret SIA "Rusova Nami" par pienākuma uzlikšanu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu, ar kuriem tiesa ir nospriedusi uzlikt par pienākumu atbildētājai rakstveidā izsniegt prasītājam dzīvojamās mājas /adrese/, uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmes, kā arī piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam morālā kaitējuma atlīdzību.

No minētā secināms, ka atbildētāja, neskatoties uz jau spēkā stājušiem tiesas nolēmumiem citās civillietās, turpina izvairīties no sava pienākuma sniegt prasītājam informāciju pildīšanas.

Tiesa uzskata, ka taisnīgs un samērīgs atlīdzības apmērs konkrētajā situācijā ir nosakāms 185,00 *euro* apmērā, bet pārējā daļā par 185,00 *euro* piedziņu prasība noraidāma kā nepamatota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 16.punktu prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvots.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasītājs no tiesas izdevumu samaksas atbrīvots, bet prasītājs neuztur savus prasījumus, jo atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesas izdevumus valsts ienākumos piedzen no atbildētāja.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam par katru prasījumu par morālā kaitējuma atlīdzības 185,00 *euro* apmērā piedziņu maksājama valsts nodeva 71,14 *euro*, savukārt par katru prasījumu par pienākuma uzlikšanu atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 4. punktam maksājama valsts nodeva 71,14 *euro*.

Tādejādi kopējā valsts nodevas summa, kas maksājama par apmierinātajiem prasījumiem sastāda 142,28 *euro*.

Tiesa konstatē, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu pusēm atbilstoši lietā esošai izziņai par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem ir 4,92 *euro,* kas valsts labā piedzenami no atbildētājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piedzen no atbildētāja, ja (..) prasītājs neuztur savus

prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis. Prasītājs ir iesniedzis pierādījumus, ka par zvērinātas advokātes Radas Matjušinas sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem šajā civillietā ir samaksājis advokātes izrakstīto rēķinu 84,70 *euro* apmērā. Līdz ar to ar lietas vešanu saistītie izdevumi 84,70 *euro* prasītāja labā piedzenami no atbildētājas.

Savukārt, atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 2.punktam, ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir ceļa un uzturēšanās izdevumi sakarā ar ierašanos tiesas sēdē (..). Prasītājs iesniedzis tiesai SIA "Narvesen Baltija" kases čeku Nr.00230693 par e-talona iegādi 2017.gada 16.novembrī (tiesas sēdes diena). Tiesai nav pamata apšaubīt, ka minētais e-talons iegādāts un izmantots, lai prasītājs nokļūtu uz tiesas sēdi. Pie šādiem apstākļiem tiesa apmierina prasītāja lūgumu un atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam iedzenami ceļa izdevumi 2,30 *euro* apmērā.

Prasītāja lūgumu piedzīt no atbildētājas viņa labā bankas komisiju 2,50 *euro* tiesa atzīst par nepamatotu un noraidāmu, jo šāda veida izdevumi nav uzskatāmi par ar lietas vešanu saistītajiem izdevumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 189.-193.pantu, 197., 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt daļēji.

Izbeigt tiesvedību daļā par pienākumu uzlikšanu SIA "Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, rakstveidā izsniegt /pers. A/, personas kods /personas kods/, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi par 2017.gadu.

Piedzīt no SIA "Rusova nami", reģ.Nr.40103251168, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, morālā kaitējuma atlīdzību 185,00 *euro* (viens simts astoņdesmit pieci *euro*).

Prasību daļā par morālā kaitējuma atlīdzības 185,00 *euro* apmērā piedziņu – noraidīt.

Piedzīt no SIA "Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 87 *euro* (astoņdesmit septiņi *euro*).

Piedzīt no SIA "Rusova nami", reģ.Nr.40103251168, par labu valstij valsts nodevu 142,28 *euro* (viens simts četrdesmit divi *euro* 28 centi), samaksu veicot Valsts kases norēķinu kontā, reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķī norādot datus lietas identificēšanai.

Piedzīt no SIA "Rusova nami", reģ.Nr.40103251168, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,92 *euro* (četri *euro* 92 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas norēķinu kontā, reģ.Nr.90001672316, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 kā arī jānorāda dati personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā iesniedzams Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā, Baložu ielā 14, Rīgā, LV-1048.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma izgatavošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2017.gada 30.novembrī.

Tiesnese I.Zelmene